

da je »spas osobe te ljudskog i kršćanskoga društva usko povezan sa sretnim stanjem u bračnoj i obiteljskoj zajednici«. Knjiga *Psihologija obitelji* docenta Nikića želi sa svoje strane doprinijeti sretnijem stanju bračne i obiteljske zajednice. Uvjereni smo da će u tome i uspjeti.

Vitomir ZEČEVIĆ

Stjepan SIROVEC, *Hrvati i Germanicum*, FTI u Zagrebu i Hrvatski povijesni institut u Beču, Biblioteka Vrela i prinosi, knjiga 6, Zagreb 2004, 226 str.

Dr. sc. Stjepan Sirovec, sudac metropolitanskog suda u Zagrebu, autor je vrijedne knjige *Hrvati i Germanicum*. Knjiga je napisana na hrvatskom jeziku, a postoji i kraća verzija na njemačkom. Autor se prihvatio posla pisanja knjige »u znak zahvalnosti svim bivšim i sadašnjim germaničarima, poglavarima, osoblju Germanicum–Hungaricum te rektorima, profesorima, studentima i djelatnicima papinskog sveučilišta *Gregoriana u Rimu*«.

Knjiga je (riječ je ovdje o hrvatskom tekstu) podijeljena u dva dijela: prvi dio vodi čitatelja kroz povijest od šesnaestog do dvadesetog stoljeća. Na str. 44. autor daje preglednu tablicu germaničara Hrvata od 1552. do 2002. Potom navodi rektore Germanicum (svi od reda su isusovci) i generale Družbe Isusove pod čijom se jurisdikcijom nalazi Germanicum. Nakon toga autor kratko obrađuje četiri zagrebačka germaničara koji su umrli na glasu svetosti, a to su: sveti Marko Križevčanin, blaženi Alojzije Viktor Stepinac, sluga Božji dr. Josip Stadler i sluga Božji dr. Josip Lang. Napokon nam predstavlja četiri poznata germaničara iz 20. stoljeća: dubrovačkog biskupa dr. Josip Carevića, dr. Franju Salis–Sewisa, pomoćnog biskupa zagrebačkog, kardinala dr. Franju Šepera i biskupa dr. Đurou Kokšu. U *Sažetku* na

dvije stranice sažimlje sve do tada napisano.

U drugom dijelu nalazi se šest priloga koji govore o međunarodnom susretu germaničara, donosi govor sv. oca Ivana Pavla II. i propovijed mons. Josipa Bozanića prigodom godišnjeg susreta bivših germaničara u Zagrebu 7. srpnja 2003.

U knjizi se nalazi množina podataka koji će biti vrlo korisni za daljnja istraživanja.

»Potkraj listopada 2002. Papinski zavod Germanicum–Hungaricum u Rimu proslavio je 450. obljetnicu svojega postojanja trodnevnim simpozijem na kojem je sudjelovalo oko 250 sudionika iz 13 europskih država, većinom bivših pitomaca toga kolegija. Sudionike proslave primio je papa Ivan Pavao II. u posebnu audijenciju, u ponedjeljak 28. listopada« (str. 15). Autor je, među ostalim, istaknuo zahvalnost bivšem rektoru Germanicum i kardinalu p. Andreasu Steinhuberu koji je svojim životnim djelom *Geschichte des Collegium Germanicum Hungaricum in Rom* (Freiburg i. B. 1895.) u dva sveska, sve obogatio i zadužio.

Zavod Germanicum nastao je u 16. stoljeću zalaganjem sv. Ignacija Lojolskoga. Utemeljio ga je papa Julije III. svojom bulom »Dum sollicita«. »Kao rođendan Germanicum uzima se 28. listopada 1580. — dan svečanog zbora u crkvi sv. Eustahije u Rimu koji je sazvao sv. Ignacije u nazočnosti prvih pitomaca« (str. 21), među kojima nije bilo nijednoga iz Hrvatske, ali su bila dvojica iz današnje Slovenije. Papa Grgur XIII. svojom bulom »Ita sunt humana« od 18. listopada 1573. spaja zavod Hungaricum, koji je utemeljen 1. ožujka 1579. — zbog financijskih teškoća, premalog broja studenata i prezaposlenosti otaca isusovaca koji su trebali voditi Hungaricum — s Germanicumom u jedan zavod pod novim imenom: *Pontificium collegium Germanicum et Hungaricum* — Papinski zavod Germanicum–Hungaricum. Taj je

zavod odigrao, a i danas je ugledna crkvena institucija, važnu ulogu u učvršćivanju vjernika u njihovoj vjeri na području današnje Njemačke, Austrije, Mađarske, Hrvatske i drugih krajeva srednje Europe. Pitomci toga zavoda bili su i pape, biskupi, kardinali, kanonici, župnici, doktori teoloških znanosti, doktori filozofije, kanonskog prava i crkvene povijesti. »Velika većina onih koji su zaređeni za svećenike završili su svoj studij sa stupnjem magisterija.« Na Germanicum-u je bio i pjesnik Silvije Strahimir Kranjčević; zavod je iznjedrio lijepi broj svetaca, blaženika i mučenika. Prvi je mučenik, a ujedno i blaženik zavoda, Robert Johnson, mučen u Engleskoj 28. svibnja 1582.

Autor Stjepan Sirovec i sam je bio germaničar. U 26. godini života, dana

10. listopada 1972., bio je zaređen za svećenika u bazilici sv. Ignacija Lojolskoga u Rimu. U Rimu je položio doktorat iz teoloških znanosti. Vrativši se u Zagreb, imenovan je kapelanom u župi sv. Marka u Zagrebu. Uskoro počinje predavati osnovno moralno bogoslovlje na Filozofsko-teološkom institutu Družbe Isusove u Zagrebu. Potom postaje profesorom moralne teologije na Institutu za teološku kulturu laika KBF-a. U više mandata bio je član Vijeća za nevjerujuće i Vijeća za obitelj Biskupske konferencije. Od 1987. do 2002. bio je župnik zagrebačke župe sv. Ivana Krstitelja. Od 2002. sudac je Metropolitanskog suda u Zagrebu.

Ivan CINDORI